

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๗๐/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๖/๒๕๖๗

วันที่ ๓๐ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายวัฒนา อัสวเหม ผู้ร้อง
สำนักงานศาลยุติธรรม ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายวัฒนา อัสวเหม (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายวัฒนา อัสวเหม (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า กรมควบคุมมลพิษฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลแขวงดุสิต ฐานร่วมกันฉ้อโกงรวบรวมที่ดิน และยื่นหลักฐานขอออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๕๐๒๔ ๑๓๑๕๐ ๑๕๕๖๕ ๑๓๘๑๗ และ ๑๕๕๒๘ ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ โดยทุจริตมิชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๘๓ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๔/๒๕๔๗ ระหว่างการพิจารณาคดี อัยการสูงสุดนำข้อเท็จจริงเดียวกันมาฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๑๔๘ และมาตรา ๑๕๗ ต่อมาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๘ ลงโทษจำคุก ๑๐ ปี และศาลแขวงดุสิตมีคำพิพากษาเป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๐๑/๒๕๕๒ ว่าผู้ร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑

- ๒ -

ประกอบมาตรา ๘๓ ลงโทษจำคุก ๓ ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้องโจทก์ และศาลฎีกามีคำพิพากษาที่ ๘๐๖๔/๒๕๖๐ กลับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ร้องตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นการกระทำต่อเนื่องด้วยเจตนาเดียวกับกรณีคดีอาญาของศาลแขวงดุสิต เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด สิทธิในการฟ้องคดีอาญาของกรมควบคุมมลพิษย่อมระงับสิ้นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) เมื่อมีการลงโทษบทหนักแก่ผู้ร้องตามคำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว ย่อมมีเหตุตามกฎหมายที่ผู้ร้องไม่ต้องรับโทษอีกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง การที่ศาลแขวงดุสิตและศาลฎีกามีคำพิพากษาลงโทษแก่ผู้ร้องอีก ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสาม และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบ ว่า เรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้วจะนำมาประกอบการพิจารณาต่อไป แต่เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำขององค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงดุสิตในการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาคดีหมายเลขดำที่ ๒๕๔/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๐๑/๒๕๕๒ และการกระทำขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาในการพิจารณาและพิพากษาคดีอาญาตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๐๖๔/๒๕๖๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๒๘ วรรคสาม และมาตรา ๑๘๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่งหรือไม่

๒. ให้คำพิพากษาของศาลแขวงดุสิตและศาลฎีกาไม่มีผลใช้บังคับ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

- ๓ -

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับ มาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า องค์คณะผู้พิพากษาศาลแขวงดุสิตและองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาพิจารณาและพิพากษาคดีอาญา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๒๘ วรรคสาม และมาตรา ๑๘๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๔) และมาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์

- ๔ -

วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อันทำให้ผู้ร้อง มีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่น คำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา ของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔๘ วรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๗๐/๒๕๖๗)

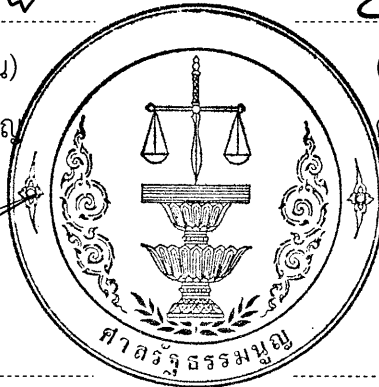
(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายมงคล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ